

Attitudes of Students Studying in Vocational Schools towards Distance Learning

Battal Göldağ, Inonu University, ORCID ID: 0000-0001-9717-1313

Abstract

The aim of this present research is to determine the attitudes of students studying at vocational schools towards distance learning. A descriptive survey model, one of the quantitative research methods, has been used in this research. The universe of the study consists of the students studying at vocational schools affiliated to Malatya İnönü University in the Spring Semester of the 2020-2021 academic year. 723 students who voluntarily participated in the research were included in the sampling. In order to determine students' attitudes towards distance learning, "Attitude Scale towards Distance learning" developed by Ağır, Gür and Okçu was used. As the data showed normal distribution, descriptive analyzes (mean and standard deviation) and independent groups with parametric analyzes have been tested using t-test, one-way analysis of variance (ANOVA). The level of significance was taken as $p < .05$. According to the results obtained in the research; students did not develop a positive or negative attitude towards distance learning. Among the students' attitudes towards distance learning, according to their gender, in favor of the students studying in the second grade, according to the status of having a computer, having a fixed and mobile internet, students who have computers are in favor of students with fixed and mobile internet. A significant difference was found in favor of the students who did not have any problems according to their situations of having problems attending the class.

Keywords: *Distance learning, Attitude Towards Distance learning, Vocational School*

Inonu University
Journal of the Faculty of
Education
Vol 22, No 2, 2021
pp. 1207-1229
DOI:10.17679/inuefd.916058

Article type:
Research article

Received : 19.04.2021
Accepted : 28.07.2021

Suggested Citation

Göldağ, B. (2021). Attitudes of students studying in vocational schools towards distance learning, *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 22(2), 1207-1229. DOI: 10.17679/inuefd.916058

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Corona virus (Covid-19), which is affecting the whole world, has affected all sectors due to its excessive contagiousness, causing various disruptions and various changes in these sectors. This change has also affected education and accelerated the digitalization process in education. Instead of face-to-face training, lessons started to be given offline or online on televisions, websites.

While the temporary closure of schools due to health and other crises is not new, the global scale and pace of current education disruption is unmatched and could threaten the right to education if this situation prolongs (UNESCO, 2020b). According to UNESCO, "unprecedented numbers of children, teenagers and adults cannot attend schools or universities because of COVID-19" (Shu, 2020). Most governments around the world have temporarily closed educational institutions in order to contain the spread of the COVID-19 outbreak (UNESCO, 2020a). Distance learning has started to be used actively so that students can continue their education.

Distance Learning

In the 21st century, where rapid changes and transformations are experienced in many areas, the education needs of individuals are constantly changing in parallel with this situation. Meeting these needs only with the traditional education system and educational technologies is insufficient and different educational environments emerge. Thanks to the opportunities offered by new information and communication technologies, it is observed that there is a shift in educational activities from traditional environments to online environments and distance learning has become widespread. For this reason, the demand for distance learning is increasing at all levels of education, and today distance learning is no longer considered a new method, but an important part of the education system (Çivril, Aruğaslan and Özkara, 2018).

With digitalization in education, students continue their education regardless of time and place. Geographical boundaries are removed by using virtual classrooms and thanks to virtual classrooms, any subject can be given a multicultural perspective. Groups with special interests can share their experiences even when they are far away in virtual classrooms (Kaya, 2002).

Distance learning is “a teaching method where students and teachers are in different places at the same time or at different times and learning through content transfer and interaction through information and communication technologies” (Moore & Kearsley, 2011).

Purpose

The aim of this research is to determine the attitudes of students studying at vocational schools towards distance learning.

Method

Descriptive survey model, one of the quantitative research methods, was used in the study. The universe of the study consists of the students studying at vocational schools affiliated to Malatya İnönü University in the spring semester of the 2020-2021 academic year. 723 students who voluntarily participated in the sampling were included. In order to determine students' attitudes towards distance learning, "Attitude Scale towards Distance learning" developed by Ağır, Gür and Okçu (2008) has been utilized. The score that the individual gets from the scale determines the attitude towards distance learning. It can be said that as the score increases, a positive attitude towards distance learning is displayed. Data were collected online. The link of the questionnaire prepared to reach students was shared through the learning management system used by students for distance learning and in social media groups created to communicate with students. Normality assumption was examined for the difference analyzes and it was determined that the kurtosis and skewness coefficients were in the range of ± 1 (George & Mallery, 2016) and the data showed normal distribution characteristics. Therefore, the data were tested using descriptive analyzes (mean and standard

deviation) and t-test, one-way analysis of variance test (ANOVA) for independent groups that are parametric analyzes. The level of significance was taken as $p < .05$.

Findings

Although it is seen that the students do not have a positive attitude towards distance learning, they are indecisive ($\bar{x}=2,683$) when looking at the average of the scale, it can be said that they have a negative attitude tendency. A statistically significant difference was found in favor of male students between the attitudes of male and female students participating in the study towards distance learning. Accordingly, male students' attitudes towards distance learning ($\bar{x} = 61,06$) are higher than female students ($\bar{x} = 52,64$). According to the classes the students study; second grade students' attitudes towards distance learning ($\bar{x} = 58,20$) are higher than those of 1st grade students ($\bar{x} = 54,71$). According to the state of having a computer; students who have computers have higher attitudes towards distance learning ($\bar{x}=61,85$) than students who do not have a computer ($\bar{x}=50,51$). According to the status of having a fixed internet connection; Students with fixed internet connection have higher attitudes towards distance learning ($\bar{x}=61,11$) than students without fixed internet connection ($\bar{x}=48,36$). According to the status of having a mobile internet connection; Students with mobile internet connection have higher attitudes towards distance learning ($\bar{x}=57,93$) than students without mobile internet connection ($\bar{x}=51,84$). According to the situation of having problems attending the live lesson; Students who never had problems ($\bar{x}=76,01$) always had ($\bar{x}=42,65$), often ($\bar{x}=49,32$) and rarely ($\bar{x}=59,33$) problems higher than students. Attitudes of students studying in Malatya OSB Vocational School ($\bar{x}=61,75$) according to the school they attend Justice Vocational School ($\bar{x}=53,72$) and Health Services Vocational school ($\bar{x}=53,65$) higher than students.

Discussion & Conclusion

It is observed that the students do not have a positive attitude towards distance learning and they have an indecisive attitude on this issue. Attitude is the most important

variable affecting learning in distance learning (Sanders and Morrison-Shetlar, 2001). Students' knowledge levels and experiences in technical issues also affect their attitudes towards distance learning (Falowo, 2007). At the same time, technical problems encountered in software and hardware, lack of suitable content for distance learning, lack of effective communication can negatively affect students' attitudes towards distance teaching.

When the average of the attitude scores of male and female students participating in the study are examined, it is seen that male students have higher attitudes towards distance learning. With the pandemic, all education and training activities from primary school to university started to be given online. During this time, women staying at home and increasing responsibilities for home, allocating resources to male students decreasing according to the number of students at home, and digital literacy levels may have been effective in the creation of this difference.

According to the classes the students study; The average score of attitude towards distance learning of the students in the 2nd grade is higher than the students studying in the 1st grade. The reason for this difference is that the students studying in the first year took their lessons as distance learning for one semester. Second grade students have been taking distance learning courses for four semesters together with the compulsory common courses. It may be that students' taking lessons with distance learning for a long time may have caused them to develop a positive attitude.

According to the students' having fixed internet and mobile internet connection; It has been concluded that students with fixed and mobile internet connection have higher attitude scores towards distance learning than students without fixed and mobile internet connection. Having an internet connection of their own causes students to develop a positive attitude because they can attend the lectures and then watch these lectures from the archive - the course videos cannot be downloaded in the learning management system used. Students who

have a mobile internet connection can watch lectures and lecture videos at different times and places.

According to the situation of the students participating in the study having problems participating in the live lesson, the average of the attitude scores of the students who do not have problems in participating in the live lessons are higher than the students who have problems. Due to the software, the internet and the devices used, the students not being able to attend the live lessons on time, the sight or sound going off during the lesson, and the inability to watch the lecture videos negatively affect the attitudes of these students towards distance learning and cause them to be low.

It is striking that the students studying in Malatya OSB Vocational School have a more positive attitude than their students in other schools. It can be said that these skills are more advanced and significantly affect their attitudes as the school where students studying in Malatya OIZ is a technical and technology-intensive school.

Suggestions

Economically advantageous families have the power to fill their children's learning gaps and provide more technological opportunities to children who cannot go to school (UNESCO, 2020b). Necessary studies should be carried out for the children of disadvantaged families to benefit from distance learning (Free internet access and a device that they can use for distance learning or preparation of environments with these devices and internet access). Students' knowledge levels and experiences in technical issues affect their attitudes towards distance learning (Falowo, 2007). Trainings on how to use distance learning technologies in the next period should be given to both teachers, families and students.

One of the most important factors affecting educational performance in distance learning is the digital literacy of students and their parents. Studies should be carried out to increase the digital literacy levels of students and parents.

Meslek Yüksekokullarında Öğrenim Gören Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları

Battal Göldağ, İnönü Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0001-9717-1313

Öz

Bu araştırmanın amacı, Meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının belirlenmesidir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini 2020–2021 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Malatya İnönü Üniversitesine bağlı meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklemeye araştırmaya gönüllü olarak katılan 723 öğrenci dâhil edilmiştir. Öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarını belirlemek için Ağır, Gür ve Okçu tarafından geliştirilmiş “Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Veriler normal dağılım gösterdiği için, betimleyici analizler (ortalama ve standart sapma) ile parametrik analizler olan bağımsız gruplar için t-testi, tek yönlü varyans analizi testi (ANOVA) kullanılarak test edilmiştir. Anlamlılık düzeyi $p < ,05$ alınmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre; Öğrenciler uzaktan öğrenmeye yönelik olarak olumlu yâda olumsuz bir tutum geliştirmemişlerdir. Öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumları arasında cinsiyetlerine göre erkekler lehine, öğrenim gördükleri sınıflara göre 2. Sınıfta öğrenim gören öğrencileri lehine, bilgisayar sahip olma, sabit ve mobil internete sahip olma durumlarına göre, bilgisayara sahip olan öğrenciler, sabit ve mobil internete sahip öğrenciler lehine, canlı derse katılmada sorun yaşama durumlarına göre, sorun yaşamayan öğrenciler lehine anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Eğitim, Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum, Meslek Yüksekokulu

Inönü Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dergisi
Cilt 22, Sayı 2, 2021
ss. 1207-1229
DOI:10.17679/inuefd.916058

Makale türü:
Araştırma makalesi

Gönderim Tarihi :
19.04.2021
Kabul Tarihi:
28.07.2021

Önerilen Atıf

Göldağ, B. (2021). Meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumları. *Inönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(2), 1207-1229. DOI: 10.17679/inuefd.916058

Meslek Yüksekokulunda Öğrenim Gören Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları

Tüm dünyayı etkisi altına alan Korona virüs (Covid-19) aşırı bulaşıcılığı sebebiyle tüm sektörleri etkisine almış, bu sektörlerde çeşitli aksamalara ve beraberinde de çeşitli değişimlere neden olmuştur. Eğitimi de bu değişim etkilemiş ve eğitimde dijitalleşme sürecini hızlandırmıştır. Yüz yüze eğitim yerine televizyonlardan, web siteleri üzerinden çevrim dışı ya da çevrim içi olarak dersler verilmeye başlanmıştır.

Peraya (2002)' e göre; uzaktan öğrenimi zorunluluk haline dönüştüren sosyal ve ekonomik koşullar; ekonomik ve sosyal çerçeve değişmesi, bilginin en önemli ekonomik güçlerden biri haline gelmesi ("üretimi zorlar"), bilginin hızla genişlemesi ve bilginin yaşam süresinin giderek kısalıyor olması, pazarda ayakta kalabilmek için şirketlerin değişmesi, çalışanların eğitilmesi, insan kaynaklarına yatırım yapmanın, sürdürülebilir bir kalkınmanın tek yolu gibi görünmesi olarak sıralanabilir.

Gökçe (2008)'e göre ise uzaktan eğitimin kavramsal dayanakları; yeni imkânlar oluşturma, eğitim ve iş arasında bütünleşme sağlama, demokratik bir eğitim süreci oluşturma, ömür boyu eğitim sağlama, bireyselleştirilmiş eğitim, mevcut eğitim kurumlarından etkili yararlanma, eğitimde etkili teknoloji kullanımı, çok fazla sayıda kişiye ulaşma şeklinde sıralanabilir.

Bütün bunlara küresel salgınlarda eklenmiştir. Sağlık ve diğer krizler nedeniyle okulların geçici olarak kapatılması yeni olmasa da, mevcut eğitim kesintisinin küresel ölçeği ve hızı benzersizdir ve eğer bu durum uzarsa eğitim hakkını tehdit edebilecek seviyedir (Unesco, 2020b). UNESCO'ya göre, "COVID-19 nedeniyle daha önce görülmemiş sayıda çocuk, genç ve yetişkin okullara veya üniversitelere gidememektedir" (Shu, 2020). Çok hızlı bir şekilde yayılan COVID-19 salgınına kontrol altına almak için hükümetler eğitim kurumlarını geçici olarak kapatmıştır (Unesco, 2020a). Öğrencilerin eğitimlerine devam edebilmeleri için uzaktan eğitim aktif olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Türkiye’de ilk Covid-19 olayı tespit edildikten sonra, günlük yaşamın diğer alanlarında olduğu gibi eğitim alanında da önlemler alınmaya başlanmıştır. Başlangıçta eğitim öğretim hizmetlerine ara verilmiş, daha sonra eğitim faaliyetlerinin uzaktan eğitim yoluyla yürütülmesi ve tamamlanması yönünde kararlar alınmıştır. Alınan bu kararlara üniversiteler hızlı bir şekilde uyum sağlamış ve uzaktan eğitim araştırma ve uygulama merkezleri aracılığı ile eğitime başlamışlardır (Kurnaz & Serçemeli, 2020).

Uzaktan Eğitim

Covid 19 salgınıyla birlikte çoğu sektörde ve eğitim alanında dijital dönüşüm çalışmaları başlamıştır. İnternetin ve mobil cihazların insanların hayatına yoğun bir şekilde girmesiyle ve salgın nedeniyle uzaktan eğitimde yoğun olarak kullanılmaya başlanmıştır. Oluşan bu ortamda eğitim ihtiyaçlarının geleneksel yöntemlerle karşılanması mümkün olmamaktadır. Dijital teknolojilerin sunduğu imkânlarla birlikte eğitim faaliyetlerinde, geleneksel ortamlardan çevrimiçi ortamlara doğru bir kayma olduğu ve uzaktan eğitimin yaygınlaştığı görülmektedir. (Çivril, Aruğaslan & Özkara, 2018).

Uzaktan eğitim, akademik kurumların fiziksel yüzünü (yani devasa binaları) değiştirmiştir. Öğrenciler artık kampüslere gitmeye gerek kalmadan evlerinin veya ofislerinin rahatlığında öğrenebilmektedirler. Çevrimiçi sınıflar ve kütüphaneler geleneksel kampüs tesislerinin yerini almış ve öğrencilerin belirli bir fiziksel sınıfa veya kütüphaneye gitmelerini zorunlu kılmak yerine, İnternet öğrencilere (neredeyse) sınırsız öğrenme kaynaklarının sağlanmasını kolaylaştırmıştır (Shachar & Neumann, 2003).

Uzaktan Eğitim farklı şekillerde tanımlanmıştır. “Öğretmen ve öğrencinin fiziksel olarak aynı kapalı alanda bulunmasına gerek olmaksızın farklı ortamlarda öğretme-öğrenme etkinliklerinin düzenlenip yürütülmesi ile gerçekleşen eğitimi ifade etmektedir.” (Kaya, 2002; Akdemir, 2011). Başka bir tanımda uzaktan eğitim, “öğrenci ve öğretmenin aynı anda veya farklı zamanlarda farklı yerlerde bulunduğu, bilgi ve iletişim teknolojileri aracılığıyla içerik

aktarımı ve etkileşim yoluyla öğrenmenin sağlandığı bir öğretim yöntemidir” (Moore & Kearsley, 2011).

Eğitimde dijitalleşme ile öğrenciler zaman ve mekândan bağımsız olarak eğitimlerine devam etmektedirler. Sanal sınıflar kullanılarak coğrafi sınırlar ortadan kaldırılmakta, bir konuya çok kültürlü bir bakış açısı kazandırabilmektedir. Birbirinden çok uzakta olan öğrenciler ve gruplar belli bir konuda bilgi ve deneyimlerini rahatlıkla paylaşabilmektedirler (Kaya, 2002). Ayrıca uzaktan eğitim okula gidemeyen öğrencilerin eğitim faaliyetlerine devam edebilmelerinin sağlanması, öğrencilerin teknoloji destekli eğitim modeline uyum sağlaması, farklı ülkelerdeki eğitim kurumlarının uzaktan eğitim içeriklerini tüm kullanıcılara açmasıyla küresel eğitim imkânlarının artması ve çocukların kaliteli zaman geçirmesi için bir fırsat olarak görülebilir (Emin, 2020).

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. “Tarama modelleri, geçmişte ya da hala var olan bir durumu var olduğu haliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlamaya çalışılır” (Karasar, 2005). Tarama araştırmalarında, Büyük bir topluluğun bir konuyla ilgili görüşlerinin yâda özelliklerinin betimlenmesi için, evrenden örneklem seçilir (Fraenkel, Wallen & Hyun, 2012) .

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2020-2021 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Malatya İnönü Üniversitesine bağlı meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem gönüllü olarak katılan 723 öğrenci dâhil edilmiştir. Katılımcılara ait demografik özellikler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1*Katılımcılara Ait Demografik Özellikler*

		Frekans	%
Cinsiyet	Kadın	405	56,0
	Erkek	318	44,0
Öğrenim Görülen Meslek Yüksek Okulu	Adalet MYO	61	8,4
	Malatya MYO	123	17,0
	Malatya OSB MYO	176	24,3
	Sağlık Hizmetleri MYO	363	50,2
Sınıf	1. Sınıf	385	53,3
	2. Sınıf	338	46,7
Akıllı Telefon Var mı?	Evet	696	96,3
	Hayır	27	3,7
Uzaktan Eğitim için Bilgisayar var mı?	Evet	372	51,5
	Hayır	351	48,5
Canlı Derslere Katılımda Kullanılan Cihaz	Masaüstü/dizüstü	259	35,8
	Tablet	14	1,9
	Akıllı Telefon	450	62,2
Sabit İnternet Bağlantısı var mı?	Evet	453	62,7
	Hayır	270	37,3
Mobil İnternet Bağlantısı var mı?	Evet	535	74,0
	Hayır	188	26,0

Canlı Derslere Katılmada Sorun Yaşanıyor mu?	Her zaman	100	13,8
	Sık Sık	189	26,1
	Nadiren	350	48,4
	Hiçbir zaman	84	11,6
Toplam		723	100,0

Veri Toplama Aracı

Öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla Ağır, Gür & Okçu (2008) tarafından geliştirilmiş “Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. 5’li likert olarak hazırlanan ölçekte bulunan olumlu maddeler “Kesinlikle Katılıyorum” seçeneğinden “Kesinlikle Katılmıyorum” seçeneğine doğru 5, 4, 3, 2, 1 şeklinde puanlanırken, olumsuz maddelerde bunun tam tersi bir yol izlenerek “Kesinlikle Katılıyorum” seçeneğinden “Kesinlikle Katılmıyorum” seçeneğine doğru 1, 2, 3, 4, 5 şeklinde puanlanmıştır. Ölçeğin Cronbach’s Alpha iç tutarlılık katsayısı 0.835 olarak hesaplanmıştır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 21, en yüksek puan ise 105’dir. Ölçekten alınan puan bireyin uzaktan eğitime karşı olan tutumunu belirlemektedir. Puan yükseldikçe uzaktan eğitime olumlu bir tutum sergilendiği söylenebilir.

Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinin Açıklayıcı Faktör Analizi Sonuçları Tablo 2’ de verilmiştir. Analiz sonuçlarına göre ölçek özgün çalışmadaki gibi 2 faktörden oluşmaktadır. KMO değerinin 0,948 ($p = 0,000$) olması, faktör analizi açısından mükemmel olduğunu göstermektedir (Field & Miles, 2010). Araştırmamızda elde ettiğimiz Cronbach’s Alpha iç tutarlılık katsayısı 0.938’dir. George & Mallery (2016)’e göre Cronbach’s Alpha değeri $> 0,9$ ise mükemmel olarak kabul edilmektedir.

Tablo 2*Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinin Açıklayıcı Faktör Analizi Sonuçları*

Faktör	Maddeler	Faktör Yükleri		Açıklanan Varyans	Cronbach's Alfa
		1	2		
Avantajları	5	,854		47,837	,960
	16	,851			
	14	,845			
	2	,839			
	3	,830			
	17	,827			
	8	,827			
	1	,818			
	10	,805			
	19	,800			
	21	,780			
	11	,760			
	13	,739			
Sınırlılıkları	7	,727		21,228	,924
	12		,869		
	15		,869		
	6		,847		
	4		,836		
	9		,793		
	18		,791		
20		,752			
Toplam				69,064	,938
KMO	: ,948				
Df	: 210				
App. Chi Square	: 14308, 107				
P	: 0,000				

Verilerin Toplanması ve Analizi

Veriler çevrim-içi ortamda toplanılmıştır. Öğrencilere ulaşabilmek için hazırlanan anketin bağlantısı öğrencilerin uzaktan eğitim için kullandıkları öğrenme yönetim sistemi üzerinden ve öğrencilerle iletişim kurmak üzere oluşturulan sosyal medya gruplarda paylaşılmıştır.

Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek için çarpıklık ve basıklık katsayıları hesaplanmış ve bu değerlerin ± 1 aralığında olduğu ve verilerin normal dağılım özelliği gösterdiği saptanmıştır (George & Mallery, 2016). Veriler, betimleyici analizler (ortalama ve standart sapma) ile parametrik analizler olan bağımsız gruplar için t-testi, tek yönlü varyans analizi testi (ANOVA) kullanılarak test edilmiştir. Anlamlılık düzeyi $p < ,05$ alınmıştır.

Bulgular

Ölçekte her bir maddeye verilen görüş kodları 1 ile 5 arasında değişmektedir. Öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik olarak olumlu bir tutum içerisinde olmadıkları, ölçeğin ortalamasına bakıldığında bu konuda kararsız ($\bar{x}=2,683$) oldukları görülmekle birlikte olumsuz bir tutum eğilimi içerisinde oldukları söylenebilir.

Tablo 3

Öğrencilerin Uzaktan Öğretime Yönelik Tutumlarının Cinsiyete Göre t Testi Analizi Sonuçları

	Cinsiyet	n	\bar{x}	S	Sd	t	p
Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum	Kadın	405	52,64	19,60	721	-5,61	,000
	Erkek	318	61,06	20,55			

Tablo 3'e göre araştırmaya katılan kadın ve erkek öğrencilerin uzaktan öğretime yönelik tutumları ($t_{(721)}=-5,61$, $p < 0,05$) arasında erkek öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir

farklılığa rastlanmıştır. Buna göre erkek öğrencilerin uzaktan öğretime yönelik tutumları (\bar{x} =61,06) kadın öğrencilerden (\bar{x} = 52,64) daha yüksektir.

Tablo 4

Öğrencilerin Uzaktan Öğretime Yönelik Tutumlarının Öğrenim Görülen Sınıfa Göre t Testi Analizi Sonuçları

	Sınıf	n	\bar{x}	S	Sd	t	p
Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum	1. Sınıf	385	54,71	20,14	721	-2,3	,022
	2. Sınıf	338	58,20	20,65			

Tablo 4'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıflara göre uzaktan öğretime yönelik tutumları ($t_{(721)}=-2,3$, $p<0,05$) arasında 2. Sınıfta öğrenim gören öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Buna göre 2. Sınıfta öğrenim gören öğrencilerin uzaktan öğretime yönelik tutumları ($\bar{x}=58,20$) 1. Sınıfta öğrenim gören öğrencilerden (\bar{x} = 54,71) daha yüksektir.

Tablo 5

Öğrencilerin Uzaktan Öğretime Yönelik Tutumlarının Bilgisayar Sahip Olma Durumuna Göre t Testi Analizi Sonuçları

	Bilgisayar var mı?	n	\bar{x}	S	Sd	t	p
Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum	Evet	372	61,85	20,35	721	7,748	,000
	Hayır	351	50,51	18,89			

Tablo 5'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin bilgisayara sahip olma durumlarına göre uzaktan öğretime yönelik tutumları ($t_{(721)}=7,748$, $p<0,05$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Buna göre bilgisayara sahip olan öğrencilerin uzaktan öğretime yönelik tutumları ($\bar{x}=61,85$) bilgisayara sahip olmayan öğrencilerden ($\bar{x}=50,51$) daha yüksektir.

Tablo 6

Öğrencilerin Uzaktan Öğretime Yönelik Tutumlarının Sabit İnternet Bağlantısına Sahip Olma Durumuna Göre t Testi Analizi Sonuçları

Sabit İnternet var mı?		n	\bar{x}	S	Sd	t	p
Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum	Evet	453	61,11	20,24	721	8,500	,000
	Hayır	270	48,36	18,20			

Tablo 6'a göre araştırmaya katılan öğrencilerin sabit internet bağlantısına sahip olma durumlarına göre uzaktan öğretime yönelik tutumları ($t_{(721)}=8,500$, $p<0,05$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Buna göre sabit internet bağlantısına sahip olan öğrencilerin uzaktan öğretime yönelik tutumları ($\bar{x}=61,11$) sabit internet bağlantısına sahip olmayan öğrencilerden ($\bar{x}=48,36$) daha yüksektir.

Tablo 7

Öğrencilerin Uzaktan Öğretime Yönelik Tutumlarının Mobil İnternet Bağlantısına Sahip Olma Durumuna Göre t Testi Analizi Sonuçları

Mobil İnternet var mı?		n	\bar{x}	S	Sd	t	p
Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum	Evet	535	57,93	20,57	721	3,543	,000
	Hayır	188	51,84	19,43			

Tablo 7'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin mobil internet bağlantısına sahip olma durumlarına göre uzaktan öğretime yönelik tutumları ($t_{(721)}=3,543$, $p<0,05$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Buna göre mobil internet bağlantısına sahip olan öğrencilerin uzaktan öğretime yönelik tutumları ($\bar{x}=57,93$) mobil internet bağlantısına sahip olmayan öğrencilerden ($\bar{x}=51,84$) daha yüksektir.

Tablo 8

Öğrencilerin Uzaktan Öğretime Yönelik Tutumlarının Canlı Derse Katılmada Sorun Yaşama Durumlarına Göre Anova Analizi Sonuçları.

		Kareler	Sd	Kareler	F	p	Fark
		Toplamı		Ortalamas			
				I			
Uzaktan	Gruplar arası	63684,85	3	21228,28	64,08	,000	D>A,B,C
Eğitime	Gruplar içi	238153,61	719	331,22			
Yönelik Tutum	Toplam	301838,46	722				

A- Her zaman

B- Sık Sık

C – Nadiren

D- Hiç Bir zaman

Tablo 8'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin canlı derse katılmada sorun yaşama durumlarına göre öğrencilerin uzaktan öğretime yönelik tutumları ($F_{(3; 719)} = 64,08, p < 0,05$) arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Farklılaşmanın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Tukey testi sonuçlarına göre bu farklılık Hiçbir zaman ($\bar{x}=76,01$) sorun yaşamayan öğrenciler ile her zaman ($\bar{x}=42,65$), sık sık ($\bar{x}=49,32$) ve nadiren ($\bar{x}=59,33$) sorun yaşayan öğrenciler arasındadır.

Tablo 9

Öğrencilerin Uzaktan Öğretime Yönelik Tutumlarının Öğrenim Görülen Okula Göre Anova Analizi Sonuçları.

		Kareler	Sd	Kareler	F	p	Fark
		Toplamı		Ortalamas			
				I			
Uzaktan	Gruplar arası	8493,012	3	2831,004	6,93	,000	C>A,D
Eğitime	Gruplar içi	293345,456	719	407,991			
Yönelik Tutum	Toplam	301838,467	722				

A- Adalet MYO

B- Malatya MYO

C – Malatya OSB MYO

D-Sağlık Hizmetleri MYO

Tablo 9'a göre araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri okula göre öğrencilerin uzaktan öğretime yönelik tutumları ($F_{(3;719)} = 6,93, p < 0,05$) arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Farklılaşmanın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek amacıyla yapılan Tukey testi sonuçlarına göre bu farklılık Malatya OSB MYO'da öğrenim gören ($\bar{x}=61,75$) öğrenciler ile Adalet MYO ($\bar{x}=53,72$) ve Sağlık hizmetleri MYO'da ($\bar{x}=53,65$) öğrenim gören öğrenciler arasındadır.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Araştırmada elde ettiğimiz sonuçlara göre; öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik olarak olumlu ya da olumsuz bir tutum içerisinde olmadıkları, ölçeğin ortalamasına bakıldığında bu konuda kararsız oldukları görülmekle birlikte olumsuz bir tutum eğilimi içerisinde oldukları söylenebilir. Yapılan çalışmalarda farklı sonuçlara ulaşılmıştır. Ural (2007) öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik olumsuz bir tutum içerisinde, Bağcı (2009) öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik olumsuz bir tutum içerisinde olmadıklarını pozitif yönde ufak bir eğilimin olduğu, Işık, Karakış & Güler (2010), Sevindik (2011) öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının pozitif olduğu, Mahmoud (2016) öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının yüksek olduğu, Yenilmez, Balbağ & Turgut (2017) ise öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının orta düzeyde olduğu, sonucuna ulaşmıştır.

Araştırmaya katılan kadın ve erkek öğrencilerin uzaktan öğretime yönelik tutum puanları ortalamaları incelendiğinde erkek öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Fidan (2016), Yenilmez, Balbağ & Turgut (2017) ve Buluk & Eşitti (2020) yaptıkları çalışmalarda elde ettikleri sonuçlar bulduğumuz sonucu desteklemektedir ve erkek öğrencilerin uzaktan öğrenmeye yönelik tutum puan ortalamaları kadın öğrencilerden daha yüksektir. Sanders & Morrison-Shetlar(2001), Işık, Karakış ve Güler (2010), Saroha (2014), Mahmoud (2016) yaptıkları çalışmalarda elde ettikleri sonuçlara göre kadın öğrencilerin uzaktan öğrenmeye yönelik tutum puan ortalamaları erkek öğrencilerden daha yüksektir. Halder (2012), Ahamad & Aqil (2015), Barış (2015), Kırali & Alıcı (2016), Ulusoy

(2017) ise yaptıkları çalışmalarda erkek öğrenciler ile kadın öğrenciler arasında uzaktan öğrenmeye yönelik tutum puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılığa rastlamamışlardır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıflara göre; 2. Sınıfta öğrenim gören öğrencilerin uzaktan öğretime yönelik tutum puan ortalamaları 1. Sınıfta öğrenim gören öğrencilere göre daha yüksektir. Bu farklılığın sebebi 1. Sınıfta öğrenim gören öğrenciler bir dönem derslerini uzaktan eğitim olarak almışlardır. 2. Sınıfta öğrenim gören öğrenciler ise zorunlu ortak derslerle birlikte dört dönemdir derslerini uzaktan eğitim olarak almaktadırlar. Öğrencilerin uzaktan eğitim ile uzun süre ders almaları olumlu bir tutum geliştirmelerine neden olmuş olabilir.

Öğrencilerin sabit internet ve mobil internet bağlantısına sahip olma durumlarına göre; sabit ve mobil internet bağlantısı olan öğrencilerin uzaktan öğretime yönelik tutum puan ortalamalarının sabit ve mobil internet bağlantısına sahip olmayan öğrencilere göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin derslere katılması ve daha sonra bu dersleri arşivden izleyebilmesi -kullanılan öğrenme yönetim sisteminde ders videoları indirilememektedir- için kendilerine ait olan bir internet bağlantısının olması olumlu bir tutum geliştirmelerine neden olmaktadır. Mobil internet bağlantıya sahip olan öğrenciler dersleri ve ders videolarını farklı zaman ve mekânda izleyebilmektedirler. Kırali & Alıcı (2016) yaptıkları çalışmada sabit internet bağlantısına sahip olan öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının sabit internet bağlantısına sahip olmayan öğrencilere göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri okula göre; Malatya OSB MYO'da öğrenim gören öğrencilerin uzaktan öğrenmeye yönelik tutum puanları ortalamaları, Adalet MYO ve Sağlık hizmetleri MYO'da öğrenim gören öğrencilerden daha yüksektir. Araştırmada Malatya OSB MYO da öğrenim gören öğrencilerin diğer okullarda öğrencilerine göre daha olumlu tutuma sahip olması dikkat çekicidir. Malatya OSB'de öğrenim gören öğrencilerinin

öğrenim gördükleri okulun teknik ve teknoloji yoğun bir okul olmasından dolayı bu becerilerinin daha gelişmiş olduğu ve tutumlarını anlamlı düzeyde etkilediği söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin bilgisayara sahip olma durumlarına göre; bilgisayara sahip olan öğrencilerin uzaktan öğretime yönelik tutum puanları ortalamaları bilgisayara sahip olmayan öğrencilerden daha yüksektir. Kırallı & Alıcı (2016) yaptıkları çalışmada bilgisayara sahip olan öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının bilgisayara sahip olmayan öğrencilere göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin canlı derse katılmada sorun yaşama durumlarına göre canlı derse katılmada sorun yaşamayan öğrencilerin uzaktan öğretime yönelik tutum puanları ortalamaları, sorun yaşayan öğrencilerden daha yüksektir. Yazılımdan, internetten, kullanılan cihazlardan kaynaklı olarak öğrencilerin canlı derslere zamanında girememeleri yâda ders videolarını izleyememeleri bu öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarını olumsuz yönde etkilemekte ve düşük olmasına neden olmaktadır.

Okulların kapatılması, geçici olsa bile, birçok nedenden dolayı sorunludur. Her şeyden önce öğrenme başarısını etkileyen öğretim süresindeki azalmaktadır. Okullar kapandığında, eğitim performansı zarar görmektedir. Okul kapanışları, aynı zamanda eğitim eşitsizliklerini de ortaya çıkarmaktadır. Ekonomik açıdan avantajlı aileler çocuklarının öğrenme boşluklarını doldurmak ve okula gidemeyen çocuklara daha fazla teknolojik imkân sağlama gücüne sahiptirler(Unesco, 2020b). Dezavantajlı ailelerin çocuklarının uzaktan eğitimden faydalanması için gerekli çalışmalar yapılmalıdır (Evlerinde kullanabilecekleri ücretsiz internet erişimi ve uzaktan eğitim için kullanabilecekleri bir cihaz ya da bu cihazların ve internet erişiminin olduğu ortamların hazırlanması).

Uzaktan eğitim, nüfusun daha geniş kesimlerine ulaşmak için yeni iletişim teknolojilerinin kullanımını birleştiren teknolojik devrimdir. Hem öğrenciler hem de eğitimciler arasında olumlu bir tutum değişikliği gereklidir ve öğretim teknolojisinin kullanımı bunları

motive ederek bu süreci hızlandırır. (Pant, 2005). Öğrencilerin teknik konulardaki bilgi düzeyleri ve deneyimleri uzaktan eğitime karşı olan tutumlarını etkilemektedir (Falowo, 2007) Bundan sonraki süreçte uzaktan eğitim teknolojilerinin nasıl kullanılacağı ile ilgili eğitimlerin hem öğretmenlere hem ailelere hem de öğrencilere verilmesi gerekmektedir.

Uzaktan eğitimde eğitim performansını etkileyen en önemli faktörlerden biriside öğrencilerin ve ebeveynlerinin dijital okuryazarlık durumlarıdır. Öğrencilerin ve ebeveynlerin dijital okuryazarlık düzeylerini artıracak çalışmalar yapılmalıdır.

Çıkar Çatışması Bildirimi

Yazar(lar), bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve / veya yayınlanmasına ilişkin herhangi bir potansiyel çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Destek/Finansman Bilgileri

Yazar(lar), bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve / veya yayınlanması için herhangi bir finansal destek almamıştır

Etik Kurul Kararı

Bu araştırma için İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE ETİK KURULU Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma Etik Kurulu kurumdan (25.03.2021-7) etik izin alınmıştır.

Kaynakça/References

- Ahamad, E. & Aqil, Z.(2015). Attitude towards Distance Education among Graduate Students, *International Journal of Scientific & Engineering Research*, 6(8), 1858-1872.
- Ağır, F., Gür, H., & Okçu, A. (2008). Uzaktan eğitime karşı tutum ölçeği geliştirmesine yönelik geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 3(2), 128-39.
- Akdemir, Ö.(2011). Yükseköğretimimizde Uzaktan Eğitim. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 1(2), 69-71.
- Bağcı, A. (2019, 14-16 Kasım). *E-Öğrenmeye Yönelik Tutum Tespiti: Bir Devlet Üniversitesi Konteksti*. Uluslararası açık ve uzaktan öğrenme konferansı, Eskişehir, Türkiye.
- Buluk, B. ve Eşitti, B.(2020). Korona virüs (Covid-19) Sürecinde Uzaktan Eğitimin Turizm Lisans Öğrencileri Tarafından Değerlendirilmesi. *Journal of Awareness*, 5(3), 285-298. <https://dx.doi.org/10.26809/joa.5.021>.
- Çivril, H., Aruğaslan, E. & Özkara, B.Ö. (2018). Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Algıları: Bir Metafor Analizi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 8(1), 39-59.
- Emin, M.N.(2020). Korona virüs Salgını ve Acil Durumda Eğitim. 268, Seta-Perspektif
- Falowo, R. O. (2007). Factors impeding implementation of web-based distance learning. *Association for the Advancement of Computing In Education Journal*, 15(3), 315- 338.
- Fidan, M.(2016). Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumları ve Epistemolojik İnançları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(3): 536-550. <https://dx.doi.org/10.16986/HUJE.2016016666>
- Field, A. & Miles, J. (2010). *Discovering Statistics Using SAS*. SAGE Publications.
- Fraenkel, J.R., Wallen, N.E. & Hyun, H.H. (2012). *How to design and evaluate research in education*. McGraw-Hill.
- George, D. & Mallery, P. (2016) *Ibm spss statistics 23 step by step: a simple guide and reference*.(14. ed.). Routledge.
- Gökçe, A. T. (2008). Küreselleşme Sürecinde Uzaktan Eğitim. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 1-12.
- Halder, U.K (2012). A Study on Distance Learners' Attitude towards Distance Education. *Indian Streams Research Journal*, 2(7), 2-4.
- Işık, A.H., Karakış, R. & Güler, İ. (2010). Postgraduate students' attitudes towards distance learning (The case study of Gazi University). *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 9, 218–222
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Nobel Basımevi.
- Kaya, Z.(2002). *Uzaktan Eğitim*. PegemA Yayıncılık.
- Kıralı, F. N. & Alcı, B. (2016) Üniversite Öğrencilerinin Uzaktan Eğitim Algısına İlişkin Görüşleri. *İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi*, 30, 55-83.
- Kurnaz, E & Serçemeli, M.(2020). Covid-19 Pandemi Döneminde Akademisyenlerin Uzaktan Eğitim Ve Uzaktan Muhasebe Eğitimine Yönelik Bakış Açılıarı Üzerine Bir Araştırma. *USBAD Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi*, 3(3), 262-288.
- Mahmoud, A.A.A (2016). Students' Attitude towards Distance Learning at Al-Quds Open University/ Tulkarem Educational Region. *International Journal of Science and Research* 5(2), 1157-1164.
- Moore, M. G. & Kearsley, G. (2011). *Distance education: A systems view of online learning* (3th Editon). Wadsworth Publishing Company.

- Odabaş, H. (2004, 21-24 Ekim). *İnternet Tabanlı Uzaktan Öğrenim Modelinin Bilgi Hizmetlerine Yönelik Yüksek Öğretim Programlarında Kullanımı*, Saga of Librarianship International Symposium, Ankara, Türkiye.
- Pant, H.(2005). Attitude Of Distance Learners Towards Multimedia Approach To Instruction. *Asian Association of Open Universities Journal*, 1(1), 65-72.
- Peraya, D. (2002). Distance education and the www. <http://tecfa.unige.ch/edu-comp/edu-ws94/contrib/peraya.fm.html>
- Sanders, D. W. & Morrison-Shetlar, A. I. (2001). Student Attitudes toward Web-Enhanced Instruction in an Introductory Biology Course, *Journal of Research on Computing in Education*, 33(3), 251-262. <https://dx.doi.org/10.1080/08886504.2001.10782313>
- Saroha, R. (2014). Attitudes Towards Distance Learning: A Comparative Study. *International Journal of Information and Computation Technology*. 4(3), 309-314.
- Shachar, M. & Neumann, Y. (2003). Differences Between Traditional and Distance Education Academic Performances: A metaanalytic approach. *International Review of Research in Open and Distance Learning*, 4(2), 1-20.
- Sevindik, T. (2011). Determining the attitudes of the preservice teachers about distance education applications. *Energy Education Science And Technology Part B-Social And Educational Studies*, 3(4), 527-534.
- Shu, C.(2020, 17 Mart). *UNESCO updates distance-learning guide for the 776.7 million children worldwide affected by school closures*. <https://techcrunch.com/2020/03/16/unesco-updates-distance-learning-guide-for-the-776-7-million-children-worldwide-affected-by-school-closures/>.
- Ulusoy, B. (2017). *Uzaktan Eğitime Yönelik Öğrenci Tutumları Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma: Abd/Türkiye Örneği*. [Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi]. Beykent Üniversitesi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>
- UNESCO(2020a, t.y.). *Education: From disruption to recovery*. <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>.
- UNESCO(2020b, 4 Mart). *290 million students out of school due to COVID-19: UNESCO releases first global numbers and mobilizes response*. <https://en.unesco.org/news/290-million-students-out-school-due-covid-19-unesco-releases-first-global-numbers-and-mobilizes>.
- Ural, O. (2007). Attitudes of graduate students toward distance education technologies and independent learning. *Turkish Online Journal of Distance Education*.8(4), 34-43.
- Yenilmez, K., Balbağ, M.Z. & Turgut, M.(2017). Öğretmen Adaylarının Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 91-107, <https://dx.doi.org/10.17556/erziefd.305902>

İletişim/Correspondence
 Dr.Öğr. Üyesi.Battal GÖLDAĞ
 battal.goldag@inonu.edu.tr